

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

офіційного опонента доктора наук з державного управління, професора,
Заслуженого працівника освіти України Сиченка Віктора Володимировича на
дисертаційну Вітовецького Віктора Олександровича «Публічне регулювання
реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України», поданої на
здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань
28 «Публічне управління та адміністрування»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Актуальність теми дослідження обумовлена тією обставиною, що зміна державно-політичного устрою і соціально-економічного ладу в Україні за останні десятиліття, технологічний розвиток світової спільноти створили принципово нову ситуацію у сфері вищої освіти.

Модель системи освіти обумовлена не лише потребами соціальної дійсності і стратегічними цілями суспільства, але і несе в собі історичну пам'ять про свій розвиток і становлення. Тому в процесі соціальних трансформацій вибір найбільш адекватної моделі, що відповідає як внутрішнім, так і зовнішнім потребам держави, важливе завдання, що має на меті створення чітко функціонуючого механізму, який формує тип особи, яка відповідає цьому соціальному замовленню. Відбуваються корінні зміни не лише в організаційних формах діяльності закладів вищої освіти (далі ЗВО), змісті підготовки фахівців і тематиці наукових робіт, але і в природі вищої школи, економічному житті держави, взаємовідносинах ЗВО з іншими сферами громадського життя. Радикально трансформується сам спосіб розвитку вищої освіти.

Проблема вдосконалення якості підготовки фахівців у закладах вищої освіти ДСНС України стоїть в числі найбільш актуальних.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг

України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

***Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень,
висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації***

Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Перейдемо до змісту дисертаційної роботи.

Після вступу, який написано в повній відповідності до вимог МОН України, дисертант перший розділ присвятив характеристиці інструментів публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти та систематизації проектування напрямів реформування закладів вищої освіти, розглянув становлення напрямів реформування освіти в закладах вищої освіти ДСНС України (стор.21- 69).

У другому розділі «Аналіз публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» - проаналізовано методичні основи навчально процесу при реформуванні закладів вищої освіти ДСНС України , надано оцінку публічному регулювання системи професійної підготовки фахівців закладів вищої освіти ДСНС України, систематизовано зарубіжний досвід публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти (стор. 70 – 125).

Логічно дисертацію завершує заключний третій розділ «Удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» - в якому обґрунтовано підходи до моделювання публічного регулювання реформування закладів вищої освіти ДСНС України, удосконалено публічне регулювання підготовкою фахівців в закладах вищої освіти ДСНС України,

визначено основні методи підвищення ефективності публічного регулювання реформування закладів освіти ДСНС України. (стор. 126 - 169).

Розділи власних досліджень адекватно розкривають поставлені задачі містять посилання на власні публікації .

Новизна наукових положень дисертаційного дослідження Вітовицького В.О. полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

автором вперше було комплексно обґрунтовано напрями публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України у частині розширення завдань і вдосконалення системи освіти, адміністрування чисельності і спеціалізації закладів, впровадження в освітній процес новітніх технологій, підвищення вимог та навчання впродовж усього життя викладачів, інтеграції в європейський освітній простір та посилення взаємодії закладів вищої освіти з базами практики курсантів, підвищення якості і ефективності системи вищої освіти тощо;

В дисертаційній роботі удосконалено: механізм впровадження зарубіжного досвіду публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти що передбачають оцінку ефективності освітніх послуг на основі узгодженого, збалансованого формування конкурентоспроможного ринку освітніх послуг та ринку праці, а також організацію і координацію управління міжнародною діяльністю вищої школи та методи підвищення ефективності публічного регулювання реформування закладів освіти ДСНС України як складної соціально-економічної динамічної системи на основі системного підходу до управління використанням сукупності сучасних засобів і методів управління складними організаційними системами, із застосуванням інформаційних технологій.

В роботі набуло подальшого розвитку: удосконалення шляхів публічного регулювання підготовкою фахівців в закладах вищої освіти ДСНС України, що

передбачає формування ділового потенціалу з урахуванням оцінки ресурсного потенціалу, ефективності управління ЗВО, його маркетингової активності щодо підвищення результативності та ефективності навчального процесу, забезпечення його динамічного розвитку шляхом зміни всіх компонентів, та система проектування напрямів реформування закладів вищої освіти, що заснований на принципах взаємодії зовнішніх і внутрішніх ефектів та передбачає: моніторинг викликів зовнішнього та внутрішнього середовища, формування передумов для нарощення дослідницьких потужностей, переорієнтацію внутрішньої культури на інноваційне та наукове підприємництво.

Окремою позитивною рисою дослідження є те, що побудова дисертантом положень роботи була зроблена на базі використання здобутків соціологічної, економічної думки, що відносяться як до минулого, так і сучасного періодів забезпечила достовірність і обґрунтованість цих положень. Доведення багатьох пропозицій і концептуальних положень до рівня їх практичного запровадження, тобто переведення їх у ранг розробок, позитивні відгуки стосовно запровадження результатів дисертаційного дослідження – це є важливим доказом їх достовірності та обґрунтованості.

Наукові положення, розроблені дисертантом, базуються на використанні відповідних методів наукових досліджень та використанні фундаментальних положень економічної теорії та теорії публічного управління, інших наук, що також підтверджує достовірність та обґрунтованість наукових положень представлених в дисертації.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 9 наукових працях, у тому числі – 4 статтях в наукових фахових виданнях, із них 1 стаття – в зарубіжному виданні, 5 – тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за

темою дослідження – 3, 45 др.арк. У наукових працях в повній мірі відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 214 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 369 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зауважень, щодо оформлення дисертаційної роботи немає. В цілому робота написана літературною українською мовою, легко читається і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у процесі формування сучасних засад публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Теоретичні та практичні напрацювання автора використовуються в ДСНС України при впровадженні Концепції МВС України з реформування закладів вищої освіти ДСНС України (довідка про впровадження № 05-5484/16 від 13.03.2024).

Практичні рекомендації автора використовуються Міністерством освіти і науки України при моніторингу якості підготовки фахівців закладами освіти зі специфічними умовами навчання (довідка №012-05/138 від 22.01.2024 р.)

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

В процесі рецензування дисертаційної роботи Вітовецького Віктора Олександровича «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» виникли такі зауваження та побажання:

1. В роботі автор не приділив належної уваги визначенню шляхів впровадження зарубіжного досвіду публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти що передбачають оцінку ефективності освітніх послуг, а також організацію і координацію управління міжнародною діяльністю вищої школи.

2. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел та літератури у дисертації.

3. Наведені в дисертаційному дослідженні висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з дисертації залишається незрозумілим які основні методи підвищення ефективності публічного регулювання реформування закладів освіти ДСНС України, визначено у дослідженні.

4. Аналізуючи систему проектування напрямів реформування закладів вищої освіти, автор не всі свої пропозиції доводить до рівня конкретних методичних рекомендацій. Це значно б підвищило рівень наукових здобутків автора з зазначеної проблеми.

5. В дисертаційній роботі замало статистичних даних та схематичних зображень стосовно викладеного матеріалу.

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Вітовецького Віктора Олександровича.

Загальний висновок

Загальний висновок по дисертаційній роботі. Дисертаційна робота Вітовецького Віктора Олександровича «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» є завершеним науковим дослідженням, виконаним самостійно автором на актуальну тему. Робота містить теоретичні розробки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення

публічного регулюванням реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Робота повністю відповідає вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а саме: вона виконана на актуальну тему, сформульовані в ній наукові положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими, достовірними, містять наукову новизну та мають практичну значущість.

Виходячи з вищевикладеного вважаю, що дисертаційна робота Вітовецького Віктора Олександровича «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 року № 44, а її автор, Вітовецький Віктор Олександрович, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

В.о. ректора комунального закладу
вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»,
доктор наук державного управління, професор,
Заслужений працівник освіти України

В.В. СИЧЕНКО